

Türkiye'de sermaye piyasaları son yıllarda hızlı bir gelişim trendine girdi. Bu gelişim bireysel ve kurumsal yatırımcıların yeni yeni yatırım araçlarıyla tanışmasına vesile oluyor. Yurtdışında kullanılan yatırım araçları sermaye piyasalarındaki gelişime paralel olarak Türk yatırımcısı için artık bir ciddi alternatif olmaya başladı. Bu araçlar, hem yatırımcılara yeni seçenekler sunuyor hem de piyasaları derinleştiriyor. Tabii bu alternatiflerin ortaya çıkmasında konjonktür nedeniyle yatırımcının riskten kaçınmasının etkisi de var. Bu yatırım araçlarından biri de 'Garantili ve Koruma Amaçlı Yatırım Fonu'. Biz de Platin Dergisi olarak bu fonu Türkiye'ye getiren Fortis Portföy Genel Müdürü Alp Keler ile garantili ve koruma amaçlı fonların ne olduğunu ve yatırımcıya ne gibi avantajlar sunduğunu konuştuk.

Belirsizlik alternatif yaratıyor

Son birkaç yılda hem doğrudan hem de portföy yatırımı olarak Türkiye'ye ciddi bir para girişi olduğunu söylemek söze başlayan Fortis Portföy Genel Müdürü Alp Keler, piyasada yabancıların önemli bir ağırlığının olmaya başladığını belirtiyor. Küresel olarak yaşanan olumlu gelişmeler sonucunda Türkiye'ye ciddi bir para girişi olmuştu. Keler, şu anda mevcut olan belirsizliklere rağmen büyük fonların Türkiye'ye gelmeye devam ettiğine dikkat çekiyor. "Gelişmekte olan ülkelerde yeterli likiditeye sahip sadece 5-10 pazar bulunuyor ve Türkiye de bunlardan biri. Bu nedenle uluslararası fonlar Türkiye'ye yatırım yapıyor" diyen Keler, dünya ekonomisinin çok hızlı yükseldiğini ve bu gelişmelerin yarattığı endişelerin Türkiye'de de hakim olduğu uyarısında bulunuyor. "Türkiye açısından bakarsak, global düzeyde bir olumsuzluk olmadığı müddetçe piyasalarda kötüleşme beklemiyoruz. Önümüzdeki dönemde belirsizlikler var ama piyasa bu riskleri fiyatlamıyor. Bunu da çok normal olarak karşılıyoruz. Ama artık global piyasalarda da yavaş yavaş kâr realizasyonlarının geleceğine inanıyoruz. Çok sert bir realizasyon olmaz ama bir düzeltme gelecek" diyen Keler, bu bağlamda yatırımcıların da daha güvenli ve daha risksiz diye düşündükleri yatırımlara yönelmesinin beklendiğini sözlerine ekliyor.

YATIRIMCIYA GARANTİ GELİYOR

Türkiye ekonomisinin yaşadığı dalgalanmalar yatırımcıyı daha temkinli olmaya itiyor. Finans kuruluşları da fazla risk almak istemeyen yatırımcılar için alternatifler sunmaya başladılar. Fortis Portföy'ün Temmuz ayında kuracağı garantili ve koruma amaçlı fonu da bunlardan biri. Sevil GEDİK

Alp Keler

Riskten kaçınmak ve kazanmak mümkün...

Peki, belirsizliklerin yaşandığı şu dönemde yatırımcı hangi araçları tercih ediyor? Alp Keler, Türkiye'de birçok yatırımcının tercihi risk içermeyen yatırım araçlarından yana kullandığını belirtiyor. Bunlara örnek olarak vadeli mevduat likit fonlar ya da Hazine bonosu verebiliriz. Ülkemizde yaşanan dalgalanmalar sebebiyle yatırımcıların daha risksiz diye adlandırabileceğimiz hisse senedi, yurtdışı piyasalar ya da alternatif ürünlere yönelmemeleri gayet normal. Özellikle orta gelir düzeyine sahip yatırımcılar, yatırımlarında anaparalarını kaybetmeyi hiçbir zaman istemezler. Zorluklarla biriktirdikleri bu yatırımın kaybolup gitmesi doğal olarak göze alabilecekleri bir risk değil" diyen Keler, yatırımcının bir süre sonra ciddi bir ikilem arasında kalma ihtimali olduğunu da belirtiyor. Riskin az olduğu yatırım araçlarının getirisi de az oluyor. Bu ince noktayı bir süre sonra fark eden yatırımcı arayış içine girmeye başlıyor. Bu noktada da farklı yatırım araçları devreye giriyor. Alp Keler, koruma amaçlı fonların, yatırımcının anaparasını kaybetme riskine girmeden, yüksek getiri potansiyeli olan ürünlere yatırım yapmasını sağlayan bir araç olacağı fikrinde. Peki, konumsal fonlar tam olarak nedir? Alp Keler, bu fonları şöyle tanımlıyor: "Belirli bir dönem içinde ve belirli bir vade sonunda, başlangıç yatırımını veya başlangıç yatırımının üzerinde bir tutan korumayı sağlayan fonlardır. Bu fonlarda, yatırım yaptığınız ürünü korumayı sağlayan bir bölüm ile bir de ekstra bölümü bulunuyor. Bu bölüm, yatırımcıya 'yükarı doğru' potansiyeli

sağlıyor. Yani yatırımcı piyasanın kötü olduğu dönemlerde de anaparasını koruyor; yükseliş durumunda ise yüksek getiri imkânından yararlanabiliyor."

İki yıl içinde 2 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşacak

Koruma amaçlı yatırım fonlarından, son günlerde belirsizlerin artmasına paralel olarak daha sık telâffuz edilmeye başlandı. Alp Keler, Fortis Portföy olarak Sermaye Piyasaları Kurumu (SPK) tebliğinin yayınlanmasının ardından iki adet koruma amaçlı fon kurmak için ilk başvuruyu yaptıklarını belirtiyor. Fortis'in sunacağı fonlar 6 ay ve 2 yıl vadeli olacak. Keler, "Genel olarak kuracağımız fonlarda belirli bir sabit kısım var ve bununla sabit getirili menkul kıymetlere yatırım yapıyor. Bunlar Hazine bonusu veya repo olabilir. Bu bölüm, korumayı sağlıyor. Bir de portföyün içinde bir opsiyon sözleşmesi alınıyor. Bu opsiyon sözleşmesiyle, hangi piyasaya bağımlı ise -bu yurtdışında da olabilir- ona yatırım yapılıyor. Piyasa yükselirse, opsiyon olduğu için yükseliş imkânından yararlanılıyor, düşerse de yatırımcı parasını koruyor" diyor. Alp Keler, bu işlemlerdeki mantığı ise, "Yatırımcı risk almadan yükseliş piyasalarındaki imkânlarından yararlanabiliyor. Düşüş olduğu zaman da parasını koruyor" sözleriyle özetliyor. Temmuz ayında SPK'nın onayını takiben bu fonları yatırımcılarına sunmayı planladıklarını söyleyen Keler, bu fonların 2-3 yıllık dönemde Türk fon pazarında 2 milyar dolara varan bir büyüklüğe ulaşacağını beklentisi içinde Fortis Portföy'ün bu alandaki hedefi ise bu rakamın yüzde 15-20'sine ulaşmak.

"Fonların küresel oyuncusuyuz"

Fortis Portföy'ün garantili ve koruma amaçlı fonlarındaki ana ortağı Fortis Investments. Fortis Investments, 2007 itibarıyla yaklaşık 121 milyar Euro'luk bir varlık büyüklüğünü yönetiyor. Bu yatırımların yaklaşık 20 milyar Euro'sunu garantili ve koruma amaçlı fonlarda yönetilen varlıklar oluşturuyor. Alp Keler, Avrupa'nın ilk beş kurumu arasında olduklarını söylüyor. "Kaynaklarımızla çok farklı ihtiyaçları olan yatırımcılara hizmet veriyoruz. Tecrübemizi Türk yatırımcılarıyla da paylaşmak ve en doğru ürünleri onların hizmetine sunmak niyetindeyiz. Dünyanın çeşitli bölgelerinde butik hizmet veren ve her biri belirli bir üründen sorumlu olan 'yatırım merkezleri' yapılıyor. Şu anda 21 farklı ürün sınıfından sorumlu olan yatırım merkezlerimiz var. Türkiye, Endonezya, Çin ve Rusya gibi gelişmekte olan ülkelerde öncü portföy yönetimi şirketlerinden birisiyiz. Bu çeşitliliğin bize en iyi çözümleri bulmak yönünde yardımcı olduğunu düşünüyoruz" diyor.

Garantili ve koruma amaçlı yatırım fonları nedir?

Bu fonlar, yatırımcıların anaparalarını belli bir vade sonunda koruma altına alırken, aynı zamanda potansiyel bir getiri yaratmasını amaçlayarak yapılandırılmış ürünlerdir. Anapara korumasının sağlanması açısından vadeli olarak hazırlanan fonlarda, vade içindeki işlem tarihleri (giriş-çıkış, kupon ödemesi ve fonun vade sonu) çok net bir şekilde tanımlanır. Fonun üç aşamalı bir yaşam eğrisi var. Talep toplama süreci: ürünün müşteriye satışının alım-satım ve kupon ödeme tarihlerinin belirlendiği yaşam süreci: ürünün bütüşü ve müşterilere anapara* oluşması muhtemel getirilerini dağıtılmasıyla fonun kapanış süreci.

Garantili ve koruma amaçlı yatırım fonları nasıl çalışacak?

Yatırımcılar, talep toplama süreci boyunca fona giriş için çalıştıkları kurumun şubelerinden emirlerini girebilecekler. Talep toplama süreci bitince, verilen emirler fona aktarılacak ve fonun yaşam süreci başlayacak. Bu süreç içinde fonun çıkması isteyen yatırımcılar, daha önce belirlenmiş tarihlerde çıkış için emir verebilecek. Fon vadesi içinde verilen giriş ve çıkış emirleri fonun yapısını etkileyeceğinden, bu işlemlerden fonun içinde kalan yatırımcıların zarar görmemesi için belirli bir komisyon kesiliyor. Bu komisyon, fonun zararları telafi edildikten sonra fona iade ediliyor. Fon vadesi içinde daha önceden belirlenmiş oranda ve tarihte kupon ödemeleri yapılacak. Fonun vade sonunda ise yatırımcıların hesabına anaparaları* oluşması muhtemel potansiyel getirisi otomatik olarak geçilerek fon sona erecek.

Garantili ve koruma amaçlı yatırım fonlarının yatırımcılara sunduğu avantaj ve fırsatlar nelerdir?

- * Fon, yatırımcıya uluslararası borsalara, tahvillere, türev araçlara, yurtdışı hisse senedi, tahvil ve bonolara anapara kaybetme riski olmadan yatırım yapma olanağı sağlıyor. Buna ek olarak yatırımcı diğer yatırım fonlarında bulunan vergi avantajlarından da yararlanabiliyor.
- * Şeffaf olan fonun vadesi içinde yapılacak kupon ödemeleri ve fona giriş-çıkış tarihleri önceden belirleniyor.
- * Yatırımcılar, vadesi içinde kalan yatırımların getirisine dokunmadan, istedikleri miktarda eriştiklerinde fonun çıkabildikleri için fon likidite olanağı veriyor.
- * Fon, anapara korumasını sağladığı sabit